Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) MAŁA POHULANKA 10—7.

Nr. Wilno, dnia 18 maja 1935 r.- 1288.-

Treść numeru:

x

x x

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

"L.Aidas" o sytuacji państw bałtyckich. "L.Aid."Nr.112 z 17.V.1935 r. Art.p.t."Niemieckie łodzie podwodne a bezpieczeństwo państw bałtyckich". Streszczenie:

Budowa niemieckich łodzi podwodnych ma też duże znaczenie dla państw bałtyckich. Wszystkie te państwa muszą się więcej zatroszczyć o swą flotę i bezpieczeństwo swych wybrzeży. Nowy bowiem czynnik na Morzu Bałtyckiem może stanowić w chwili niebezpieczeństwa wielką przeszkodę dla swobodnej komunikacji, jak również czynnik presji politycznej i ekonomicznej. Jest to jakby pierwsza próba zamiany Morza Bałtyckiego na jezioro niemieckie.

Stanowisko Rosji i trzech państw bałtyckich w tej sprawie jest niewątpliwie jednolite. Jeżeli chodzi o Polskę, ten nowy czynnik niemiecki powinienby stanowić większą dla niej troskę,niż dla państw innych, gdyż może on anulować tak ciężko wywalczony Korytarz i Gdynię. Należy mocno wątpić, by Polska mogła wierzyć, iż w przyszłości nowy oręż niemiecki nie będzie stosowany również do niej. W ostatnich czasach przejawiło się przeto w Polsce szukanie dróg do powrotu do bloku bezpieczeństwa stworzonego przez Francję.

Jedną z najważniejszych konsekwencyj nowego posunięcia niemieckiego będzie przeto ściślejsze zespolenie się wszystkich państw dążących do pokoju.-

"Trimitas" o Marszałku Piłsudskim. "Trimitas" Nr.20 z 16.V.1935 r. Art.p.t."Zmarł J.Ginett-Piłsudski". Streszczenie:

Zapewne mało kto z wrogów był na Litwie tak często wspominany, jak Marszałek Polski Józef Piłsudski. Naród Litewski uważa go za sprawcę mnóstwa wyrządzonych Litwinom krzywd. Dotychczas przeto Litwini Piłsudskiego nie lubili i nie szanowali. Jednak przed kilku dniami nadeszła z Warszawy wiadomość o śmierci Marszałka. Śmierć zagłusza wszelkie związane z życiem uczucia i zmusza do schylenia głowy z szacunkiem przed wiecznością, jak również do darowania, a przynajmniej jednorazowego zapomnienia winy nieboszczyka.

Spowodu projektów Piłsudskiego Litwa utraciła Wilno,Grodno i Sejny, zaś Białoruś i Ukraina zostały całkiem ujarzmione. Ze względu na to, że dla realizacji tego rodzaju projektów zamało było Piłsudskiemu wojska regularnego, potrzeba było jeszcze działania od wewnątrz, przeto J.Piłsudski stworzył P.O.W., osławioną również na Litwie. W 1920 r. J.P. mianowany został marszałkiem Polski, chociaż nigdy nie odbywał żadnych studjów wojskowych i nie był oficerem. W 1926 r. w maju urządził krwawy przewrót. W ostatnich czasach znaczył w życiu Polski więcej, niż prezydent Mościcki, Sejm, Senat i Gabinet Ministrów, chociaż oficjalnie był tylko ministrem Wojny i inspektorem armji.

J.Piłsudski był typowym obszarnikiem litewskim, w którego świadomości panowała myśl połączenia Litwy z Polską. Nie rozumiał on Narodu Litewskiego, lecz Polaków bodaj poznał nienajgorzej. Charakter jego był uparty, twardy, prostakowaty. Był on prawdziwym władcą Polski. Powiadają, że raz publicznie powiedział, że chce przed śmiercią pogodzić się z Litwą. Jednak umarł bez pojednania i bez naprawienia krzywd wyrządzonej swojej prawdziwej ojczyźnie - Litwie.

/Uwaga: Do powyższego artykuliku dodaje "Trimitas" podobiznę Marszałka,podpisaną:"Józef Ginett-Piłsudski, wynarodowiony Litwin odbudował pracowitością, energją i wielkim rozumem niepodległą Polskę i faktycznie nią rządził. Dla Litwy Józef Piłsudski również będzie wiecznie pamiętny, jako wyrodek swej ojczyzny, który z wojskiem polskiem zagrabił jej stolicę Wilno"/.-

Kronika.

Protest rządu litewskiego w sprawie przelotu samolotów niemieckich nad Litwą. Prasa kowieńska /z 16.V.1935/:Havas donosi, że rząd litewski przesłał Niemcom notę protestu w zwiazku z przelotem dwóch niemieckich samolotów wojskowych przez terytorjum litewskie.

Jeden z samolotów przeleciał w pobliżu Kibart, drugi szybował nad Krajem Kłajpedzkim. W ten sposób pogwałciły Niemcy suwerenność terytorjalną Litwy.-

P r z y j a z d d z i e n n i k a r z a p o l s k i e g o d o K o w n a .Prasa kowieńska /z 15.V.1935/:14 maja przybył do Kowna z Warszawy p.Wł.Popławski, korespondent "Daily Express".-
D e m e n t i E l t y w s p r a w i e z a k ł a d a n i a s o w i e c k i c h l o t n i s k w L i t w i e .Prasa kowieńska /z 15.V.1935/:Elta donosi z Berlina, iż zmyślona wiadomość urzędowej niemieckiej agencji telegraficznej, że lotnicy sowieccy ubrani po cywilnemu szukają w Litwie miejsca dla lotnistk, które mają służyć sowieckiej awjacji, szeroko jest opisywana i komentowana w prasie niemieckiej, jako wielka sensacja. Wiadomość ta została zdementowana przez Eltę dnia 13 maja.-
I n t e r p e l a c j a w p a r l a m e n c i e a n g i e l s k i m w s p r a w i e k ł a j p e d z k i e j .Prasa kowieńska /z 16.V.1935/:Elta donosi z Londynu, że kustosz tajnej pieczęci Eden w odpowiedzi na interpelację w Izbie Gmin w sprawie kłajpedzkiej wyjaśnił, że od rządu litewskiego otrzymano odpowiedź na niedawną notę mocarstw sygnatarjuszy statutu kłajpedzkiego i że nota ta jest rozpatrywana.

Następnie poinformował Eden, że według posiadanych przezeń wiadomości, prezes Dyrektorjatu wznowił niedawno układy z różnemi kłajpedzkiemi partjami w sprawie reorganizacji Dyrektorjatu. Te rokowania nie dały jednak pomyślnych wyników.-
W z m o c n i e n i e o c h r o n y n a g r a n i c y l i t e w s k o - n i e m i e c k i e j ."Prasa kowieńska /z 16.V.35/: Z Władysławowa /pow.szakiowski/ donoszą, że ostatnio w położonych po drugiej stronie granicy Szyrwintach zarządziły Niemcy ćwiczenia obrony przed napadami lotniczemi.

W ostatnim czasie znacznie wzmocniły władze niemieckie straż graniczną. Posterunki są gęsto rozsiane wzdłuż linji granicznej. Często odbywają się w Szyrwintach ćwiczenia wojskowe członków SS i SA. Ludność cywilna unika przechodzenia na stronę litewską.-
K o n d o l e n c j e l i t e w s k i e s p o w o d u z g o n u M a r s z a ł k a P i ł s u d s k i e g o ./V.1935/:Konsul litewski w Królewcu Budrys złożył na ręce konsula polskiego wyrazy ubolewania spowodu śmierci Marszałka Piłsudskiego.

Chargé d'affaires Litwy Natkieviczius wpisał się oficjalnie do księgi kondolencyjnej, wystawionej w ambasadzie polskiej w Paryżu spowodu zgonu Marszałka.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

N o w y b u r m i s t r z m . O l i t y .Prasa kowieńska /z 15.V.1935/:Minister Spraw Wewnętrznych mianował agronoma Z.Jakutisa burmistrzem Olity. Dotychczas pełnił on obowiązki agronoma rejonu olickiego.

W tych dniach agr.Jakutis przystąpi do pełnienia swych nowych obowiązków.-
P r o d u k c j a m a s e k p r z e c i w g a z o w y c h w L i t w i e .Prasa kowieńska /z 15.V.1935/:Jak podają, fabryka "Inkaras" zakłada oddział produkcji masek przeciwgazowych.-
1 5 - l e c i e S e j m u U s t a w o d a w c z e g o .Prasa kowieńska /z 16.V.1935/:15 maja upłynęła 15-ta rocznica Sejmu Ustawodawczego w Litwie. Sejm został zwołany 15 maja 1920 r., a rozwiązany 13 listopada 1922 r. Posłami od ludności polskiej byli w Sejmie ks.kan.Bronisław Laus, Adolf Grajewski i Antoni Śnielewski.

"Rytas" i "L.Žinios" podkreśliły doniosłość tej daty, zamieszczając artykuły o Sejmie. Pierwszy z tych dzienników zamieścił wspomnienia b.prezydenta Państwa T.Stulginskisa.-

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a .

Z a t w i e r d z e n i e w y r o k u w s p r a w i e h i t l e r o w c ó w k ł a j p e d z k i c h ./V.1935/:Sąd Najwyższy odrzucił skargę 80-ciu skazanych w procesie narodowych socjalistów z okręgu kłajpedzkiego. Wyroki więc śmierci na 4-ch hitlerowców zostały zatwierdzone. Jedyną możność ich złagodzenia stanowi łaska prezydenta.

"Preussische Ztg." wyraża jak najgorętszy protest i nawołuje Litwę do opamiętania się jeszcze w ostatniej chwili, a mocarstwa sygnatarjusze konwencji kłajpedzkiej czyni odpowiedzialnemi za pokój w Europie.-